lcyo itegeko rishya riteganya ku bijyanye no gukuramo inda ku muntu utaruzuza imyaka 18.

Iteka rya minisitiri n°002/moh/2019 ryo ku wa 08/04/2019 rigena ibigomba kubahirizwa kugira ngo muganga akuriremo umuntu inda.

<u>Ingingo ya 1</u>: Impamvu zemewe mu ukuramo inda: Gukuramo inda bikorwa ku mpamvu zikurikira:

- 1° kuba umuntu utwite ari umwana (ari munsi y'imyaka 18 y'amavuko).
- 2° kuba usaba gukurirwamo inda yarakoreshejwe imibonano mpuzabitsina ku gahato.
- 3° kuba usaba gukurirwamo inda yarayitwaye nyuma yo kubanishwa ku gahato n'undi nk'umugore n'umugabo.
- 4° kuba usaba gukurirwamo inda yarayitewe n'uwo bafitanye isano ya hafi kugera ku gisanira cya kabiri.
- 5° kuba inda ibangamiye ubuzima bw'utwite cyangwa ubw'umwana atwite.

<u>Ingingo ya 2</u>: Igihe ntarengwa cyo gukuramo inda: Uretse mu gihe inda ibangamiye ubuzima bw'utwite cyangwa ubw'umwana atwite, inda ikurwamo igomba kuba itarengeje ibyumweru makumyabiri na bibiri (22).

<u>Ingingo ya 3</u>: Ikigo cy'ubuvuzi cyemerewe gutanga serivisi yo gukuriramo umuntu inda: Gukuriramo umuntu inda bikorerwa mu kigo cy'ubuvuzi cya Leta cyangwa icyigenga kiri ku rwego rw'ibitaro cyangwa urwa polikilinike, cyemerewe gukora na Minisitiri ufite ubuzima mu nshingano ze.

<u>Ingingo ya 4</u>: Uko umwana asabirwa gukurirwamo inda: Iyo ushaka gukurirwamo inda ari umwana, abisabirwa n'abamuhagarariye bemewe n'amategeko nyuma yo kubyumvikanaho.

Iyo abamuhagarariye bemewe n'amategeko batumvikanye hagati yabo cyangwa batumvikanye n'umwana, icyifuzo cy'umwana nicyo cyitabwaho.

<u>Ingingo ya 5</u>: Ibigomba gukorwa mbere y'uko muganga akuriramo umuntu inda: Mbere y'uko muganga akuriramo umuntu inda agomba:

- 1° gutanga ubujyanama bwimbitse ku buzima.
- 2° gukora isuzuma rusange.

<u>Ingingo ya 6</u>: Gukurirwamo inda ku mpamvu zuko ibangamiye ubuzima bw'utwite cyangwa ubw'umwana atwite:

Gukuriramo umuntu inda ku mpamvu zuko ibangamiye ubuzima bw'utwite cyangwa ubw'umwana atwite bikorwa hubahirijwe ibi bikurikira:

- 1° kwemeza imiterere y'ikibangamiye ubuzima bw'utwite cyangwa ubw'umwana atwite, bikozwe nibura n'abaganga babiri (2), umwe muri bo ari inzobere mu byerekeye kubyaza no kuvura indwara zifata imyanya y'imyororokere.
- 2° kugaragaza ukwiyemerera mu nyandiko k'utwite cyangwa umuhagarariye wemewe n'amategeko iyo utwite ari umwana cyangwa umuntu ufite ubumuga bwo mu mutwe.
- 3° gukora raporo ikorwamo kopi ebyiri (2) zigashyirwaho umukono na muganga wemewe na Leta n'utwite cyangwa umuhagarariye wemewe n'amategeko iyo utwite ari umwana cyangwa umuntu ufite ubumuga bwo mu mutwe, kopi imwe igahabwa utwite cyangwa umuhagarariye wemewe n'amategeko indi ikabikwa n'ikigo cy'ubuvuzi.